T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/709
KARAR NO : 2023/40
KARAR TR : 23/01/2023

ÖZET: 6292 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca taşınmazın bedelsiz iadesi istemi için yapılan başvurunun reddine ilişkinişlemin iptali istemiyle açtığı davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1-A. A, 2-M. K.A
Vekili : Av.T. E
Davalı : Hazine'ye izafeten İstanbul Defterdarlığı
Vekili : Av. G. V

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili, müvekkillerinin İstanbul ili Üsküdar ilçesi ..... köyü ..... mevkii .... ada .... parsel sayılı taşınmazın maliki olduklarını, taşınmazın 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi uyarınca Hazine lehine orman sınırları dışına çıkarıldığını ve Hazinenin mülkiyetine geçtiğini, 6292 sayılı Kanun kapsamında taşınmazın bedelsiz iadesi için 17/05/2012 tarihinde idareye başvurulduğunu, ancak *"iade hakkından yararlanmamız hakkında yapılacak bir işlemin bulunmadığı"* belirtilerek başvurunun reddedildiğini ileri sürerek, bu işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İstanbul 9. İdare Mahkemesi 17/10/2014 tarihli ve E.2014/1780, K.2014/1729 sayılı kararı** ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararınilgili kısmı şu şekildedir:

"..tapu ve kadastro veya imar mevzuatına göre ilgilileri adına oluşturulan taşınmazlara ilişkin olarak açılan davalar sonucunda mahkemelerce kişiler adına olan tapuları iptal edilerek; orman vasfıyla tapuda Hazine adına tescil edilen ve daha sonra Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan veya doğrudan Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerden olduğu gerekçesiyle Hazine adına tapuya tescil edilenlerin yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde başvurulması şartıyla ilgililerine iade ve tapu kütüklerindeki 2/A veya 2/B belirtmelerinin terkin edileceği anlaşılmakta olup, yasa maddesinin "2/A veya 2/B belirtmelerinin terkini" şeklindeki başlığından anlaşılacağı üzere gerek anılan terkinlerin, gerekse yasa kapsamındaki taşınmazların ilgililere iadesi veya başka bir taşınmaz verilmesinin sonuç itibariyle tapu kayıtlarında değişiklik gerektirdiği ve verilecek bir iptal kararının uygulanmasının bu sonucu doğuracağı, dolayısıyla dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idari yargının değil, tapu kayıtlarında değişiklik meydana getirebilecek bir şekilde karar vermeye yetkili olan adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim 6292 sayılı kanuna dayanılarak hazırlanan ve 04.07.2012 tarih ve 28343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 345 sıra nolu Milli Emlak Genel Tebliğinin "İadeden Yararlanacaklardan İstenilecek Belgeler" başlıklı 12/c maddesinde, ilgililerden tapu feragat işlemleri için T.C. kimlik numarasını içeren nüfus cüzdanının onaylı örneği, üç adet vesikalık fotoğraf, tüzel kişiler için ayrıca, taşınmaz tasarrufuna izinli olduğunu ve temsilcisini gösterir yetki belgesi ile imza sirküleri isteneceği belirtilmek suretiyle bahsi geçen madde kapsamında yapılacak başvuruların tapu kayıtlarında değişiklik meydana getirme kuvvetine haiz olduğu kabul edilmiştir."

3. Davacı vekili bu kez, taşınmazın 6292 sayılı Kanun uyarınca davalı Hazine adına olan tapu kaydının iptali ile miras hisseleri oranında davacılar adına tapuya tesciline karar verilmesiistemiyle adli yargı yerindedava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. İstanbul Anadolu 13. Asliye Hukuk Mahkemesi 10/07/2018 tarihli ve E.2015/445, K.2018/303 sayılı kararı ile, davanın kabulüne, Maliye Hazinesi adına olan tapu kaydının iptali ile miras hisseleri oranında davacılar adına tesciline karar vermiştir. Bu karara karşı davalı idare istinaf yoluna başvurmuştur.

5. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 37. Hukuk Dairesi 14/05/2019 tarihli ve E.2018/2487, K.2019/1362 sayılı kararı ile, istinaf istemininkabulüne, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın reddine karar vermiştir. Karara karşı davacılar temyiz yoluna başvurmuştur. Kararınilgili kısmı şu şekildedir:

"...Davacıların dayanak tapu kayıtları olan 14/08/1948 tarih 51 sıra nolu tapu kaydının geldisi 09/02/1933 tarih 19 sıra nolu tapu kaydı olup söz konusu tapu kaydının 4785 Sayılı Yasa hükümleri karşısında hukuki değerini yitirdiği ve tekrar tapu sahiplerine iade edildiğine dair bir belgenin de dosya içerisinde bulunmadığı, yapılan tapulama çalışmalarında her ne kadar 22 parselin revizyon görmüş olsa da Üsküdar Tapulama Hakimliğinin 1978/1 Esas ve 1983/13 Kararı ile kesinleşen orman tahdit sınırları içerisinde kaldığından bahisle tapulama tespitinin iptal edildiği, bu sebeple dayanılan tapunun yolsuz tescil niteliğinde olduğu, sonradan 2/B uygulaması ile orman sınırları dışına çıkarılmış ise de, davacıların bu tapuya dayanarak mülkiyet istemi ile dava açamayacakları ve 6292 Sayılı Yasanın 7.maddesine göre, taşınmazın adlarına tapuya tescilini talep edemeyecekleri anlaşıldığından davanın reddine karar verilmesi gerekirken mahkemece davanın kabulüne karar verilmesi yerinde olmamıştır.

Ancak mahkemece tüm delillerin toplandığı, yargılamada bir eksiklik bulunmamakla beraber Yasa'nın olaya uygulanmasında hata edildiği ve bu durum yeniden yargılamayı gerektirmediğinden ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak."

6. **Yargıtay 8. Hukuk Dairesi 22/02/2022 tarihli ve E.2021/10370, K.2022/1474 sayılı kararı** ile, dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmesi gerekirken davanın esastan reddine karar verilmesinin doğru görülmediği ve bu hususun yeniden yargılamayı gerektirmediğini belirterek, HMK'nın 370/2-4. maddesi gereğince Bölge Adliye Mahkemesi kararının gerekçesi ve hüküm fıkrasının düzeltilerek onanmasına karar vermiştir. Kararınilgili kısmı şu şekildedir:

"...Somut olayda davacılar, dava konusu 114 ada 7 parsel sayılı taşınmazın maliki olduklarını, taşınmazın 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi uyarınca Hazine lehine orman sınırları dışına çıkarıldığını ve bu nedenle Hazinenin mülkiyetine geçtiğini ileri sürerek bedelsiz iadeye ilişkin 6292 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanmak suretiyle taşınmazın Hazine adına olan tapusunun iptal edilmesini ve miras hisseleri oranında adlarına tapuya tescilini talep etmektedir. Dolayısıyla, eldeki tapu iptali ve tescil davasının hukuki dayanağı ve sebebi 6292 sayılı Kanun'un 7. maddesindeki bedelsiz iade müessesesidir. Nitekim davacı dava öncesinde bu istemle idareye başvurduğunu ancak sonuç alamadığını dile getirmektedir.

Konuya ilişkin olarak yukarıda değinilen kanun hükümleri ve davacının eldeki davadaki talebi ile bunun dayanağı birlikte irdelendiğinde; dava konusu taşınmazın 6292 sayılı Kanun kapsamında bedelsiz olarak iade şartlarını taşıyıp taşımadığı, idareye başvurup başvurmadığı hususlarının saptanması ve sonrasında dayanak tapunun 7/1-a ve b bentlerinde belirtilen nitelikleri taşıyıp taşımadığı, tapu kaydı belirtilen nitelikleri taşısa bile, taşınmazın bedelsiz iade edilebilecek nitelikte olup olmadığı, taşınmazın yerine rayiç bedelin ödenmesi ya da rayiç bedele uygun taşınmaz verilip verilmeyeceği yönünden ayrıca bir belirleme yapılması şeklindeki faaliyetlerin birer idari işlem olduğunun kabulü gerekmektedir. Davacı tapu iptali ve tescil isteminde bulunsa da maddi olayları ileri sürmek taraflara, hukuki nitelendirme yapmak ve uygulanacak kanun maddelerini belirlemek hakime aittir (6100 s.lı HMK 33 m). İddianın ileri sürülüş şekline göre dava davacı lehine henüz sicile yansıtılmamış olan mülkiyet hakkının doğmuş olması nedeniyle, tapu iptali ile tescil niteliğinde olmayıp zaten mevcut olan ve tapu sicilinde kayıtlı olan dayanak tapu kaydı uyarınca bedelsiz iadeye ilişkin idari işlemlerin icrasına yöneliktir. Dolayısıyla işin esasının da idare hukuku ilkelerine göre incelemeye uygun olduğu; davanın kökeninde, çözüme kavuşturulmamış mülkiyet, kadastro vs. gibi hukuki ilişkinin bulunmadığı görülmektedir.

Bu durumda, açılan davanın, 2577 sayılı Kanun'un 2. birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtildiği üzere; "İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları" ve " İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 25.02.2019 tarihli ve E.2018/820, K.2019/117 ve 28.05.2020 tarihli ve E.2020/56, Karar 2020/309 sayılı kararları da bu doğrultudadır."

III. İLGİLİ HUKUK

7. 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun'un "*Amaç ve kapsam*" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesi gereğince, Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin değerlendirilmesi, yeni orman

alanlarının oluşturulması, nakline karar verilen Devlet ormanları içinde veya bitişiğinde bulunan köyler halkının yerleştirilmesi ve orman köylülerinin kalkındırılmasının desteklenmesi ile Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

(2) Bu Kanun, 6831 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerler ile Hazineye ait tarım arazileri hakkında uygulanır."

8. Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 2. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"*(1) Bu Kanunun uygulanmasında;*

a) 2/A alanları: 6831 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine göre Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan ve çıkarılacak yerleri,

b) 2/B alanları: 6831 sayılı Kanunun 20/6/1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesi ile 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı, 5/6/1986 tarihli ve 3302 sayılı kanunlarla değişik 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine veya kesinleşmiş mahkeme kararlarına göre Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan ve çıkarılacak yerleri,... ifade eder."

9. Kanun'un *"Hak sahibi, başvuru ve doğrudan satış"* başlıklı 6. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"*(1) 2/B alanlarında bulunan taşınmazlar hakkında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen güncelleme listelerine veya kadastro tutanaklarına ya da kesinleşmiş mahkeme kararlarına göre oluşturulan tapu kütüklerinin beyanlar hanesine göre; bu taşınmazların 31/12/2011 tarihinden önce kullanıcısı ve/veya üzerindeki muhdesatın sahibi olarak gösterilen kişilerden bu taşınmazları satın almak için süresi içerisinde idareye başvuran ve idarece tespit edilen satış bedelini itiraz ve dava konusu etmeksizin kabul edenler bu Kanuna göre hak sahibi sayılır.*

(2) 2/B alanlarında bulunan taşınmazlar hakkında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenecek güncelleme listelerine veya kadastro tutanaklarına ya da kesinleşmiş mahkeme kararlarına göre oluşturulacak tapu kütüklerinin beyanlar hanesine göre; bu taşınmazların 31/12/2011 tarihinden önce kullanıcısı ve/veya üzerindeki muhdesatın sahibi olarak gösterilecek kişilerden bu taşınmazları satın almak için süresi içerisinde idareye başvuran ve idarece tespit edilen satış bedelini itiraz ve dava konusu etmeksizin kabul edenler de hak sahibi sayılır.

(3) Hak sahiplerinden birinci fıkra kapsamında olanlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde, ikinci fıkra kapsamında olanlar ise, güncelleme listelerinin tescil edildiği veya kadastro tutanaklarının kesinleştiği tarihten itibaren sekiz ay içinde idareye başvurarak, bu taşınmazların bedeli karşılığında kendilerine doğrudan satılmasını isteyebilirler.

...

(6) Hak sahiplerine satış işlemleri idarece, başvuru süresinin bittiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde sonuçlandırılır.

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen güncelleme listeleri veya kadastro tutanakları kapsamında kalan taşınmazların satış işlemleri, 1/5/2010 tarihinden itibaren tespit edilen rayiç bedeller üzerinden yapılır..."

10. 6292 sayılı Kanun'un *"2/A veya 2/B belirtmelerinin terkini ve iade edilecek taşınmazlar"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"(1) İlgililer tarafından idareye başvurulması ve idarece bu başvuru üzerine veya resen yapılan inceleme ve araştırma sonucunda doğruluğu tespit edilmesi hâlinde;

a) Tapu ve kadastro veya imar mevzuatına göre ilgilileri adına oluşturulan ve tapuda halen kişiler adına kayıtlı olan taşınmazlardan Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi bulunan veya konulan taşınmazların tapu kayıtları bedel alınmaksızın geçerli kabul edilir ve tapu kütüklerindeki 2/A veya 2/B belirtmeleri terkin edilerek tescilleri aynen devam eder, aynı gerekçeyle bu nitelikteki taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir, açılan davalar sonucunda tapularının iptaliyle Hazine adına tesciline karar verilen, kesinleşen ve tapuda henüz infaz edilmeyen taşınmazlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılır. Ancak bu kararlardan infaz edilerek tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazlar ise, ilgilileri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde idareye başvurulması hâlinde, bedelsiz olarak önceki kayıt maliklerine veya kanuni mirasçılarına iade edilir.

b) Özel kanunları gereğince Devlet tarafından kişilere satılan, dağıtılan, trampa edilen, bedelli veya bedelsiz olarak devredilen veya iskânen verilen ya da özelleştirme suretiyle satılanlar ile hisseleri devredilen özel hukuk tüzel kişileri adına kayıtlı olan ancak daha sonra Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi konulan taşınmazların tapu kayıtları geçerli kabul edilir, aynı gerekçeyle bu nitelikteki taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir, açılan davalar sonucunda Hazine adına tescil edilenler ise, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde ilgilileri tarafından idareye başvurulması hâlinde önceki maliklerine veya kanuni ya da akdî haleflerine bedelsiz olarak iade edilir. Ancak, bu kişilerden taşınmazlarına karşılık daha önce yer verilenlere veya bedeli ödenenlere iade işlemi yapılmaz.

c) Bu fıkra kapsamında kalan taşınmazların kullanıcılarının kayıt maliklerinden farklı kişiler

olmaları ve kayıt maliklerinin bu fıkradan yararlanmak istemeleri hâlinde, kullanıcılar bu Kanunda belirtilen şartları taşısalar dahi doğrudan satış hakkından yararlanamazlar.

(2) Birinci fıkra kapsamında kalan taşınmazlardan orman sınırı dışına çıkartılacak yerlerde bulunan ve Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/B belirtmesi konulması gereken taşınmazların tapu kütüklerine 2/B belirtmesi konulmaz ve bunlar hakkında dava açılmaz.

(3) Birinci fıkra kapsamında kalan taşınmazlardan tapuda Hazine adına tescilli olan taşınmazlar hakkında aynı fıkrada belirtilen süre içerisinde idareye başvurmayan ilgililerin hakları bu süre sonunda sona erer, bu kişiler idareden başkaca talepte bulunamazlar, hak ve tazminat talep edemezler ve dava açamazlar. Bu taşınmazlardan Hazine adına tescilli olanlar idarece satış dâhil genel hükümlere göre değerlendirilir.

(4) Bu maddeye göre ilgililerine iade edilmesi gereken taşınmazlardan orman olduğu iddiasıyla Orman Genel Müdürlüğünce açılan davalar sonucunda orman niteliğiyle Hazine adına tescil edilen, fiilen orman niteliğinde olan veya bu nedenle dava açılması gereken, ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen, kamu hizmetlerine ayrılan veya bu amaçla kullanılan, özel kanunlar gereğince değerlendirilmesi gereken veya Maliye Bakanlığınca belirlenen taşınmazlar ilgililerine iade edilmez. Bu taşınmazların yerine, idarece belirlenen ve ilgililerince itiraz ve dava konusu edilmeksizin kabul edilen rayiç bedelleri ödenebilir veya rayiç bedellerine uygun taşınmazlar verilebilir."

11. 2577 sayılıİdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ınkatılımlarıyla yapılan 23/01/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı ve adli yargı dosyalarının15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davacıların 6292 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca, İstanbul ili Üsküdar ilçesi ..... köyü ..... mevkii .... ada .... parsel sayılı taşınmazın bedelsiz olarak taraflarına iadesi istemiyle yaptığı başvurunun davalı idare tarafından reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle idari yargıda; taşınmazın davalı Hazine adına olan tapu kaydının iptali ile miras hisseleri oranında davacılar adına tapuya tesciline karar verilmesi istemiyle de adli yargı yerinde açılmıştır.

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin yerleşmiş içtihatlarına göre, tapu kayıtlarına güvenerek kişilerin satın aldıkları taşınmazlarla ilgili olarak oluşan zararların tazmini amacıyla Türk Medeni Kanunu kapsamında açılan davaların adli yargı yerlerinde görülmesinin gerektiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. Ancak adli ve idari yargı yerlerinde açılan iş bu davalarda, esas olarak talebin 6292 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında taşınmazın iadesi talebine yönelik olduğundan yine bu amaçla yapılan başvurunun da idarece reddedilmesi üzerine, davaların açıldığı görüldüğünden, görev uyuşmazlığının da bu kapsamda incelenip sonuçlandırılması gerekmektedir.

16. Olayda, 6292 sayılı Kanun kapsamında dava konusu taşınmazın, bedelsiz olarak iade şartlarını taşıyıp taşımadığı, taşınmazın yerine rayiç bedellerinin ödenip ödenmeyeceği ya da rayiç bedele uygun taşınmaz verilip verilmeyeceğinin saptanması işlemlerinin her birinin birer idari işlem olduğu, işlemlerin bir idari mercii tarafından tek yanlı olarak tesis edildiği, davanın kökeninde çözüme kavuşturulmamış mülkiyet hakkı veya kadastro tespitinden kaynaklı bir uyuşmazlığın bulunmadığı görüldüğünden davanın idari yargı yerince görülmesi gerekmektedir.

17. Bu durumda, açılan davanın, 2577 sayılı Kanun'un 2. birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtildiği üzere; *"İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları"* ve *"İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları"* kapsamında, idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 17/10/2014 tarihli ve E.2014/1780, K.2014/1729 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 9. İdare Mahkemesinin 17/10/2014 tarihli ve E.2014/1780, K.2014/1729 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

23/01/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİİLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN